

lige Lovgivning. Nej, det er fuldkomment fastslaaet, at der ikke kan drages umiddelbare Konsekvenser fra en Krigslovgivning til en Fredslovgivning.

Hvad Spørgsmaalet om „Gaverne“ til det danske Landbrug angaar, maa jeg sige, at dette vilde sikkert kunne være meget vel tjent med, om Gaverne, som det kaldes, og Berøvelsen af Indtægter ved Paalægelse af Byrder fra Statens Side blev stillet lige overfor hinanden, og man saa slog en Streg baade over Gaverne og Byrderne, det vilde være en glimrende Forretning for Landbruget. Der er af Staten blevet paalagt det danske Landbrug saa kolossale Byrder i Forhold til Fortjenesten ved Konjunkturerne, at den Fordel, Landbruget kunde faa ved en Lettelse i Majsprisen og andre lignende Foranstaltninger, der i nogen Maade kunde afbøde de høje Fragter paa Foderstoffer, ikke paa langt nær kan opveje de Byrder, der under Krigssituationen er lagte netop paa dette Erhverv.

Men i det hele kan og maa den her i Forslag bragte Foranstaltning forsvares ved den Betragtning, jeg ogsaa fremhævede ved første Behandling som den grundlæggende for det hele, at Statsmagten har lagt en Række af betydelige ekstraordinære Byrder paa de særlige Erhverv ved Udførselsforbud, ved Fodringsforbud, Maksimalpriser og paa anden Maade. Man kan bestride Berettigelsen af det ene eller det andet — det meste deraf er i øvrigt foregaaet med almindeligt Samtykke, om end Maksimalpriserne paa Rug og paa Flæsk har været Genstand for Strid, hvad jeg i Øjeblikket ikke skal komme ind paa —; men enten Foranstaltningerne har været bestride, eller det i Almindelighed har været indrømmet, at de var berettigede, er der her Tale om Særbyrder, der er lagte snart paa dette, snart paa hint Erhverv og ingenlunde alene paa Landbruget. Udførselsforbudene har ramt adskillige Erhverv udenfor Landbrugene meget haardt. Prisreguleringerne, der er foretagne paa Regeringens Initiativ ved Overenskomst med Erhvervene, har mange Gange betydet Afkald paa Indtægter til Millioners Beløb til vedkommende Erhverv. Jeg skal anføre som det mest typiske Eksempel Reguleringen af Sukkerpriserne. Naar det skal regnes ud, hvad denne har betydet i Mindreindtægt for de danske Sukkerfabrikker, vil det løbe op til, saa vidt jeg ved, 11—12 Mill. Kr. Det er en Række prisregulerende Foranstaltninger og Særbyrder, som

Staten har lagt paa de enkelte Erhverv, og som der ikke findes noget tilsvarende til for Skibsfartens Vedkommende. Saaledes kan Forbudet mod Salg af danske Skibe fornuftigvis ikke sammenstilles hermed, det er ikke paa samme Maade et Indgreb i Skibsfartserhvervets regulære Virksomhed, det er at afskære specielle Fordele, som man kan have ved at sælge sin Ejendom. Det kan ikke sidestilles med de Indgreb i selve det regulære Erhverv, som de andre Forholdsregler betyder. Den Særafgift, hvis Vedtagelse man her staar foran, er et Sidestykke, et Korrelat til de Særbyrder, der ved Statsmagtens Indgreb er paalagte andre Erhverv, og som paa Grund af Skibsfartens internationale Karakter ikke har kunnet lægges paa den. Jeg tror da ikke, man behøver at tale om særlige Gaver til noget Erhverv, og navnlig er det ikke berettiget at tale derom overfor Landbruget, som absolut er det Erhverv, der har lidt haardst under de foretagne Indgreb; og ulykkeligvis er det særlig de mindst bemidlede Dele af Landbruget, det her er gaaet ud over. Det er sket baade ved Opfodringsforbudet for Rug og ved Svinemaksimalpriserne.

Til den højtærede Indenrigsminister vil jeg sige, at det i al Almindelighed er lidt farligt at komme ind paa at referere Forhandlinger fra Udvalg, men jeg maa overfor den højtærede Minister sige, at jeg synes, at hans Varmegrad overfor det Birchske Forslag er steget meget betydeligt, siden vi forhandlede om det i Udvalget. Jeg erkender naturligvis, at den højtærede Minister erklærede sig villig til at forhandle om det saavel som om et Forslag paa Grundlag af Nettoafgiften, men hans Holdning var i begge Henseender overmaade kølig, ogsaa overfor det Birchske Forslag. Og det var den højtærede Minister, der særlig fremhævede — idet han henviste mig til ved personlig Forhandling at søge at faa det bekræftet eller benægtet —, at Rederierne indtog den Stilling dertil, at de endog vilde foretrække det Regeringsforslag, de saa haardt havde bekæmpet, for et saadant Grundlag. Naar jeg kom til det Resultat — og ikke kom dertil alene, men ved Samraad med mine Partifæller baade i Folketing og Landsting —, at der ikke var nogen Vej fremefter paa Grundlag af dette Forslag, laa det i, at det var øjensynligt, at naar det blev modtaget med den udprægede Uvillie, som det viste sig, at det vilde blive modtaget med, frembød det Muligheder for Omgaaelse ved en Kombination med Hensyn til